

IZHAJA VSAK DAN

Štali ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posredne šte. se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 nvd. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smetnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačnje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročnik brez dopolnane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: na celo leto Kron 5-20, na pol leta Kron 3-00.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in ne kopirajo se ne vračajo.

Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Naredni dom).

Iskajatelj in odgovorni urednik **ŠTEFAN GODINA**. Lestalka in sponzor lista „Edinost“. — Nastanila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga s omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 20.

Polno-branilni račun št. 841-652. TELFON 11-57

BRZOJAVNE VESTI.

Državni zbor.

DUNAJ 26. Današnja zbornica je soglasno sprejela oficijantsko zakonsko predlogo. Žal, da ni upati, da kedaj postane današnji soglasni sklep zbornice — zakon. Vlada je danes po svojem notranjem ministru baronu Heinoldu nastopila proti njemu in izjavila, da akceptira zbornični sklep le kot uvaževanja vreden masvet. Zbornica hoče pravno in materijelno razmerje pisarniškega pomožnega osebja napram državi urediti zakonitim putem. Plača pisarniških oficijantov naj bi znašala od 1200 do 2200 K s primernimi aktivitetnimi dokladi.

Vlada pa pravi, da ne gre izpreminjati privatno-pravnega razmerja med pomožnim pisarniškim osebjem in državo v javno-pravno razmerje, kakor to hoče od zbornice sklenjeni zakon.

Vlada je nadalje izjavila po svojem ministru za notranje stvari, da ni mogoče stabilizirati oficijantskih služb, ker bi to bilo v hudem nasprotju z zakonom takozvanih vojaških certifikatistov.

Konečno je vlada danes izjavila, da bi bile finančne zahteve oficijantskega zakona (za zboljšanje gmojnega položaja namreč zahteva zakon 4 1/2 miliona kron) prevelike.

Edino, kar je minister baron Heinold obljubil, je to, da hoče vlada naredbenim putem izboljšati gmojni položaj pisarniškega pomožnemu osebu.

Splošno je bila današnja plenarna seja mirna in tiha.

Dalmatinski poslanec Biankini je v obliki vprašanja na zborničnega predsednika zopet spravljal hrvatsko vprašanje v ospredje, vprašajoč, kedaj preneha na Hrvatskem diktatura Cuvajeva. Poslanec Biankini je pri tej priliki tudi v drastičnih besedah omenil slučaj nezasiškanega in krutega preganjanja hrvatskega veleposelnika Mirka pl. Pisičiča, katerega je dal Cuvaj izgnati iz Hrvatske, čeprav je Pisičič hrvatski državljani. Pisičiču je vsled Cuvajevih drakonske odredbe sploh prepovedan prestop hrvatske meje, čeprav je rojen na Hrvatskem in ima v bližini Zagreba svoja posestva in svojo družino.

Prihodnji teden bo zbornica zborovala le v torek in petek. V torek razpravlja zbornica o predlogi službene pragmatike, tikajoče njihovega poštne oseba.

Sejno poročilo.

Začetkoma se je predsednik naznanil, da se je italijanski zunanji minister zahvalil za častitke zbornice italijanskemu kralju povodom znanega atentata na kraljevsko dvojico v Rimu.

Nato je pričela zbornica razpravo o poročilu odseka za državne nastavitve glede časovnega avazma pisarniških pomočnikov in glede regulacije njih prejemkov in plač.

Zbornica je soglasno sprejela od odseka sestavljeni zakonski načrt glede kancljskih oficijantov. Proti sklepu pa se je oglasil notranji minister Heinold in se je izrekel splošno proti zakoniti rešitvi vpra-

šanja. — Poudarjal je tudi pomisleke vojne uprave proti zakonskemu načrtu, ker bi s tem delj službojočim podčastnikom bila odvzeta možnost doseči kot certifikatisti kako pisarniško mesto. Slednjič pa je vendarle minister priznal mimogrede, da je položaj pisarniških pomočnikov zboljšanja potreben in da bo vlada vprašanje primerno uvaževala.

Vlada pa ne more sprejeti predloga, da bi se za zboljšanje položaja pisarniškega osebja uporabilo 4 1/2 miliona K. Vkljub temu, da vlada priznava zahteve kancljskih oficijantov, ne more družega ukreniti, nego naredbenim putem jim nekoliko zboljšati materijalni položaj, če bo zbornica tudi v to dovolila potrebne izdatke, ki so kriti v normalnem proračunu.

Zbornica je nato nadaljevala razpravo o reformi hišno najemniškega davka.

Koncem se je je poslanec Biankini je v obliki vprašanja na predsednika opozarjal, da dobivajo neznosne razmere na Hrvatskem jako mučen odmev po vsej Dalmaciji, kjer se tudi vedno bolj utiskuje tiskovno in zborovalna svoboda.

Govornik zahteva takojšnjo od pomoč in prosi predsednika, da vpliva v tej smeri, da pride petičija nekega dalmatinskega društva zaradi dogodkov na Hrvatskem še prihodnji teden v razpravo.

Predsednik je odgovoril, da bo vse potrebno ukrenil, da pride čimprej petičija v razpravo.

Prihodnja seja v torek.

Spremembe v Stürgkhovem kabinetu?

PRAGA 26. „Prager Tagblatt“, ki je dobro informiran o notranjopolitičnih razmerah, poroča z Dunaja, da je zdravstveno stanje ministrov Zaleskega, Trnke in pl. Rösslerja zelo slabo. List pravi, da se vsi trije težko še kedaj povrnejo v svoj urad. Zlasti aktualno je postalo vprašanje odstopa trgovskega ministra pl. Rösslerja. „Prager Tagblatt“ zatrjuje, da so dobro poučeni krogi mnenja, da bo moral ministrski predsednik grof Stürgkh v svoj kabinet poklicati povsem nove moči. Provizorično bo izročeno vodstvo trgovskega ministrstva, če baron Rössler odstopi zaradi svojega slabega zdravja, sekcijskemu šefu dr. Friess-u. Za slučaj, da tudi galski minister Zaleski odstopi, bo njegov provizorični naslednik sekcijski šef baron Engel.

Občinske volitve na Dunaju.

DUNAJ 26. V okrajih Leopoldstadt, Josefstadt in Ottakring so se danes vršile nadomestne volitve v občinski svet iz III. razreda. V Leopoldstadtu in Josefstadtu je izvoljen krščansko-socialni kandidat. V Ottakringu je ožja volitev med socialnim demokratom in krščanskim socialcem.

Burno zborovanje zavarovalne družbe „Delaglio“.

DUNAJ 26. Snoči je bilo od večine članov zahtevano zborovanje zavarovalne družbe „Delaglio“. Na zborovanju je prišlo do burnih prizorov in nastopov. Družba „Delaglio“ šteje okrog 13.000 zavarovanih članov. Ker so pa nastale v vodstvu družbe sila neznosne razmere, so nekateri člani zahtevali občno zborovanje, da se doseže popolna remedura zavoda. Zlasti praški člani družbe so jako ostro in odločno nastopili

Lorin je previdno zavrtel ključ, na kar so se vrata odprla.

„Smo na licu mesta,“ je dejal Lorin.

„Ne še,“ je rekel sivi mož. „Kajti nahajamo se šele v sobi občanke Dixmer.“

„Tako smo lahko gotovi,“ je dejal Lorin; „prižgimo sveče, v peči gori še ogenj.“

„Zažgimo baklje,“ je odvrnil sivi mož; baklje ne ugasnejo kakor sveče.“

Vzel je iz rok nekega grenadirja dve baklji in ja užgal pri pojemajočem ognju. Eno je izročil Mauriceu, drugo Lorinu.

„Vidite,“ je dejal, „da se ne motim; tu so vrata, ki vodijo v spalnico občanke Dixmer; ona druga vodijo na hodnik.“

„Naprej na hodnik,“ je dejal Lorin.

Odprli so vrata, vodeča v ozadje, ki so bila zaprta kakor prva, in dospeli nato pred vitezevo sobo.

„Oh, oh!“ je dejal Lorin s tihim glasom, „tu se stvar spreminja, ključa ni, in vrata so zaklenjena.“

„Toda,“ je vprašal Maurice, ki je komaj zamogel govoriti, „ali ste popolnoma gotovi, da je tukaj?“

„Ako se moj načrt vjema, mora biti tu,“ je odgovoril stražnik; „sicer bomo videli takoj. Grenadirji, ulomite vrata, in vi, občani, bodite pripravljeni na to, da plamete v sobo.“

Četvero mož je dvignilo kvišku pu-

proti vodstvu in predsedstvu družbe. Močna opozicija je konečno izvolila veččlansko deputacijo, ki bo zahtevala pri notranjem ministrstvu, da uvede vlada strogo preiskavo proti družbi in natanko preišče njene manipulacije. Deputacija naprosi tudi nekatere poslance, da pride cela stvar tudi v parlamentu na dan.

Premetena tatvina.

PRAGA 26. Varnostni organi v mestu Rovensko pri Turnovi na severnem Češkem zasledujejo senzacionalno afero, ki je v zvezi z velikansko, na premeten način povzročeno poštno tatvino. Neki tamošnji trgovec je v navzočnosti poštnega uradnika odposlal na praško „Živnostensko banko“ denarno pismo z 21.000 K. Danes je denarno pismo dospelo v Prago na gorenjo banko. Pri otvoritvi pisma pa so na začudenje konstatirali, da se mesto bankovcev v pismu, popolnoma pravilno zapčatenem, nahajajo papirnati odrezki. Policija je takoj uvedla obsežne preiskave.

Prvi majnik.

PARIZ 26. Sindikalisti pozivljajo delavstvo 1. majnik tudi na ta način praznovati, da tega dne delavci ne pošljejo svojih otrok v šolo. Delavski praznik naj delavci vporabijo v to, da svoje otroke podučujejo o naukih sindikalizma.

Pariški apaši.

PARIZ 26. Trije neznanci so najeli ponoči avtomotaksameter in se odpeljali v oddaljeni senarški gozd pri Parizu. V gozdu so šoferju nasuli popra v oči. Šofer se jim je slednjič iztrgal iz rok ter zbežal. Neznanci pa so se polastili avtomobila. Danes zjutraj so našli avtomobil v neki samotni pariški ulici — prazen brez šoferja.

Truplo milijonarja Astorja.

NEW YORK 26. Brzlični brzjav parnika „Max Kay Bennet“ javlja, da so našli truplo milijonarja Astorja in Isidorja Straussa, ki sta bila tudi postala žrtvi katastrofe parnika „Titanic“.

Vznemirjajoče vesti z Balkana.

Z Balkana prihajajo zopet zelo vznemirjajoče vesti. Bolgarija in Rusija da se pripravljata za napad na Turčijo, Rumunija pripravljala mobilizacijo treh vojnih zborov, a tudi Orška ne drži rok križem. Sicer smo že navajeni, da prihajajo z Balkana vsako pomlad vesti o vojni, a letos zadobiva v očigled italijansko-turškemu konfliktu vsa stvar vse drugačno lice, nego druga leta. Ozračje je prenasličeno z elektriciteto in moglo bi začeti vsak čas treskati in grometi.

Rusija in Bolgarija se pripravljata za napad na Turčijo?

DUNAJ 26. Preko Berlina prihaja sem iz Bukarešte vest, da mislita Rusija in Bolgarija napasti Turčijo. En del ruske črnomorske flote da se je pojavil pred Bosporom in romunske vojne ladje, ki so vozile v smeri proti Carigradu, so sporočile, da so srečale ruske vojne ladje, ki so križarile v oddaljenosti ene ure od Carigrada.

Iz Sofije pa se javlja, da tam kroži vest, da je bolgarska armada že pripravljena, da prekorači makedonsko mejo, kakor hitro se pojavi ruska flota pred Bosporom. Zato da je tudi Rumunija prisiljena, da stopi i ona

škina kopita in na dano znamenje udarilo v vrata, ki so se zdobila na kosce.

„Udaj se ali umreš!“ je vzkliknil Lorin in planil v sobo.

Nihče ni odgovoril; posteljne zavese so tičale skupaj.

„Pazite, za posteljo!“ je dejal stražnik, „napnite petelina in ustrelite pri prvem pre-gibanju zavese!“

„Počakajte,“ je rekel Maurice, „razgr-niti jo hočem.“

Brezdvomno z željo, da bi prvi prebo-del viteza ali pa da bi ustrelil nanj, je Maurice planil k zavesi in jo razgrnil: po-stelja je bila prazna.

„Tisoč vragov!“ je vzkliknil Lorin; „ni-kogar ni!“

„Bržkone je pobegnil,“ je jecljal Maurice.

„Nemogoče, občan, nemogoče!“ je vzklikal sivi mož; „še enkrat vam pravim, da je prišel domov pred eno uro, da ga ni nihče videl, da bi bil zapustil hišo in da so vsi izhodi zastraženi.“

Lorin je odprl vse omare in vse shrambe ter iskal povsod.

„Nikogar ni, saj vidite, da ni nikogar!“

„Nikogar!“ je ponavljal Maurice z raz-zumljivo razburjenostjo.

„Pojdimo v stanovanje občanke Dix-mer,“ je rekel stražnik, „morda ga najdemo tam.“

v akcijo. Romnisko vojno ministrstvo da j že ukrenilo vse potrebno, da bi v slučaju potrebe moglo mobilizirati tri vojne zore.

ATENE 26. Ministrstvo vojne mornarice je izdalo ukaz, da se morajo vsi častniki, podčastniki in mornarji, ki se nahajajo na dopustu, takoj vrniti na svoje ladje in da morajo častniki ostati neprenehoma na svojih ladjah. Ta ukaz se spravlja v zvezo z akcijo italijanske flote v Egejskem morju in pa s tem, da postaja vprašanje Krete zopet aktualno, to tembolj, ker se hočejo tudi zastopniki Krete udeležiti sej grškega parlamenta, kar gotovo ne bi ostalo brez posledic.

Mir na Balkanu?

LONDON 26. Listi poročajo, da se vrše med evropskimi veleilami uvaževanja vredne konference, ki stremijo za tem, da se za vsako ceno in pod vsakimi pogoji ohrani mir in red na Balkanu.

Ruska blokada Dardanel?

DUNAJ 26. „Wiener Allgemeine Zeit-ung“ prinaša očitveno oficijozno poročilo, da se vrše med veleilami konference glede intervencije v italijansko-turških spravih pogajanjih. Poročilo pred vsem zlasti po-udarja, da še ni za nekaj časa upanja na možnost italijansko-turškega miru. — Dalje list pravi, da so vse vesti o ruskih pripravah na energično akcijo pred Carigradom popolnoma izmišljene. Dalje je tudi vest, da se je nepričakovano prikazala pred vho-dom v Bospor — ruska mornarica, ne-resnična.

CARIGRAD 26. Tukajšnjim vladnim krogom ni ničesar znanega o kaki akciji ruskega brodograja pred Bosporom. Rusko brodogrje najbrže prireja svoje običajne spomladanske pomorske manevre po Črnem morju in to je baje povod vestem glede sovražne akcije Rusije proti Turčiji.

BERLIN 26. Neki berlinski list priobčuje alarmujoče vesti, došle mu iz Bukarešta, glede ruske bojne akcije pred Bosporom. Te vesti so se sedaj izkazale za popolnoma neresnične.

PETROGRAD 26. Ruska vlada odločno dementira vse alarmujoče vesti o nekaki akciji ruskega brodograja pred Carigradom.

DUNAJ 26. Tukajšnji diplomatični in merodajni krogi so popolnoma prepričani, da so vse vesti o intervenciji ruskega bojnega brodograja pred Carigradom izmišljene. Ti krogi ne dvomijo, da želi Rusija na Balkanu ohraniti mir in red ter vzdržati dosedanj položaj.

Italijansko-turška vojna

Turški junak — Enverbey.

DUNAJ 26. Nekateri prijatelji turškega junaka Enver-beja, katerega so Italijani, zlasti agenzija Stefani, proglasili za mrtvega, so dobili od njega brzjavna poročila, da je popolnoma zdrav.

SOLUN 26. Prijatelji Enver beja po-udarjajo, da junak Enver bej ni mrtev, ker je še 23. t. m. v Solun brzjavno sporočil, da je zdrav.

Zapretje Dardanel.

CARIGRAD 26. Dosedaj je zasidranih v carigradskem pristanišču nad 100 trgov-skih ladij. Pred Dardanelami čaka približno ravno toliko parnikov. Dnevna škoda znaša okrog 200.000 kron.

„Ako mora biti,“ je dejal Maurice,

„pustite me, da grem prvi noter.“

„Pojdi naprej,“ je rekel Lorin, „ti si stotnik: čast komur čast!“

Naročili so dvema možema, naj stra-žita vitezevo sobo; nato so se povrnili zopet tja, kjer so bili užgali bakljo.

Maurice se je približal vratom, vode-čim v Genevievino spalnico. Bilo je prvič, da je stopil v to sobo. Srce mu je začelo strašno utripati. Ko pa ga je jela zadrževati ne-kaka nepremagljiva plašnost in se je obo-tavljaj, so začeli grenadirji godrnjati. Tedaj je prijel sivi mož za ključ in ga naglo za-vrtel; vrata so odjenjala, vojaki so planili v sobo.

Dve sveči sta goreli na majhni mizici; toda tudi ta soba je bila prazna.

„Prazna!“ je vzkliknil stražnik.

„Prazna!“ je ponovil Maurice in oble-del; „kje pa je ona?“

Lorin je Mauricea začudeno pogledal.

„Iščimo,“ je dejal stražnik in je s svo-jimi ljudmi preiskoval vso hišo, kleti in de-lavnice.

Čim so odšli, je Maurice, ki jim je ne-strpno sledil z očmi, planil v sobo, odpiral omare, ki so jih bili že enkrat odprli, in zavpil z glasom, polnim strahu: „Gene-vieva! Genevieve!“

Toda Genevieve se ni oglasila; soba je bila res prazna. (Dlje.)

PODLISTEK

Vitez iz Rdeče biše.

(Le chevalier de Maison Rouge). 77
Roman iz časov francoske revolucije. — Spisal
Aleksander Dumas star.

„Ej vraga!“ je rekel grenadir iz Lori-neve stotnije, „ako se uda, ga prihranimo za giljotino, ako se nam upre, ga pose-čemo.“

„Dobro,“ je dejal Lorin. „Naprej! ali gremo skozi vrata ali skozi okno?“

„Skozi vrata,“ je odvrnil stražnik, „morda tiči ključ v ključavnici. Ako gremo skozi okno, moramo razbiti par šip, kar bi povzročilo ropot.“

„Torej skozi vrata!“ je dejal Lorin; samo da pridemo noter, vseeno je, kako.

Naprej, z mečem v roki, Maurice!

Maurice je ravnodušno potegnil meč iz nožnice.

Mala četa je po navodilih sivega moža, ki je dobro poznal ta kraj, korakala v smeri proti paviljonu.

„Ah!“ je veselo vzkliknil Lorin, „ključ tiči v vratih.“

„Naprej, odprite vendar, občan poro-čnik,“ je velel sivi mož.

† Josip Gorup vitez Slavinski.

Včeraj jutraj nam je prišla iz Reke ne-pričakovana vest, da je preminul mož, ki ostane v zgodovini našega naroda zapisan z zlatimi črkami kot velik dobrotnik svojega naroda. Umrl je v visoki starosti 78 let Josip Gorup vitez Slavinski.

Josip Gorup se je narodil dne 6. aprila leta 1834. v Slavini pri Postojni. Bil je kmetski sin: njegov oče Matej Gorup je imel v Slavini večje kmetsko posestvo. Josip je študiral gimnazijo v Ljubljani in v Gorici. Ko je dovršil gimnazijske študije, je vstopil v trgovsko pisarno pri svojem stricu veletrgovcu Ivanu Kalistru v Trstu.

Josip je imel poseben talent za velika podjetja in tako mu je Kalistruva tvrdka izročila tudi vodstvo zgradbe železnice Maribor-Celovec, ki jo je prevzela v l. 1862. ta tvrdka. Leta 1864. je umrl Ivan Kalister in je tedaj prevzel Josip Gorup vodstvo tvrdke. Leta 1876. se je Gorup po razdružitvi tvrdke Kalister in dediči osamosvojil, ustanovil svojo lastno tvrdko, ki se je bavila z bančnimi velikimi, stavbnimi in užitinskimi posli.

Preselil se je nato na Reko, kjer je vsled svojih zmoglosti kmalu združil v svojih rokah vse niti reške veletgovine. Bil je glavni akcijoner vseh domačih parobrodskih družb, kakor „Ungaro-Croate“ in avstrijskega Lloydja, „Hrvatske štedilne i banke“ in drugih denarnih zavodov itd.

Njegovo imetje je raslo in raslo, tako da lahko rečemo, da je bil Josip Gorup najimovitejši Slovenec. A kar je bilo najlepše na njem: Josip Gorup vzlic svojemu bogastvu ni nikdar pozabil, da je sin malega slovenskega naroda, vedno se je s ponosom kazal Slovenca, in je vedno na najizdatnejši način podpiral vlasti kulturna stremjenja svojega slovenskega naroda.

Josip Gorup je bil tisti, ki je z ustanovno glavnico 5000 K omogočil ustanovitve dijaškega podpornega društva „Rado-goja“. Založil je drugi znesek Gregorčičevih poezij in takoj izplačal pesniku honorar 6000 K, kakršnega še ni nikdar dobil noben slovenski pesnik. Spominjamo nadalje ustanovitve višje dekleške šole v Ljubljani, za kar je žrtvoval 220.000 K, 120.000 K za ustanove na ljubljanskem dekleškem liceju in 120.000 K za ustanove slovenskim visokošolcem in 60.000 K za ustanove slovenskim trgovskim akademikom. V Slavini je zgradil šolsko poslopje s stroški kron 40.000.

Splošno pa je bil Gorup tudi sicer stari podpiratelj vseh naših narodnih institucij in je imel vedno odprto roko za narodne potrebe. Omenimo naj pri tem tudi še to, da je bil izredno radodaren za dijaštvo v Reki in da je vsako leto imelo lepo število dijakov pri njem popolno oskrbo.

Njegovo humanitarno delovanje je našlo priznanje tudi na najvišjem mestu in je bil povzdignjen v viteški stan. Gotovo pa je še častnejše res priznanje, ki ga mu je že leta in leta izrekal ves slovenski narod, ko ga je imenoval svojega narodnega mecena.

Josip Gorup je bil poročen dvakrat: prvič z Ano Perghoferjevo, drugič pa s Klavdijo Keesbacherjevo in zapušča 5 sinov in 8 hčera.

Danes popoldne se bo vršil pogreb vsemu slovenskemu narodu nepozabnega pokojnika na reško pokopališče, tja, kjer je dal postaviti svoji prvi soprog pri velikem hrvaškem umetniku Rendiču velekrasen nagrobni spomenik. In kakor tamkaj njegova prva pokojnica dviga blagoslovljajoč svoje roke nad svojo plakajočo dečo in svojim žalujočim soprogom, tako naj se dviga njegov duh nad dela, ki jih je storil pokojni Josip Gorup svojemu narodu, želeč jim tistega sadu, ki ga je želel on svojemu narodu, kateremu je ostal zvest do konca svojih dni!

Slava njegovemu spominu!

Dogodki na Hrvatskem.

Glas ameriških Hrvatov.

St. Luiski Hrvatje, skupno z ostalimi jugoslovani, zbrani na veliki javni skupščini dne 31. marca 1912, ogorčeni po žalostnih dogodkih v Hrvatski, so sprejeli sledečo resolucijo:

1) obsojajo najostreje kršenje ustavnih pravic in zakona v kraljevini Hrvatski ter protestirajo proti nasilju, brezpravju in brutalnostim, ki se vrše proti Hrvatom in Srbom.

2) Izražajo topla čustva za trpljenja svojim bratom v Banovini, naglaševaje svojo solidarnost in proseč jih, naj vstajajo v tej borbi za svoja prava, ter naj ne klonajo pred nasilnim zistomom madjarskih esponentov.

3) Pozdravljajo oduševljeno junaški nastop bratov iz Dalmacije, Hercegovine in

Istre, ki so pokazali, da nas nič ne ločuje v obrambi za čast narodnega obstanka.

4.) Prosiljo vse narodne poslance v Banovini in izven nje, da složno povzdignejo svoj glas in ukrenejo primerne korake v državnem in deželni zastopstvih v obrambo Hrvatske in njenih zakonitih ustav in teženj.

5) Prezirajo javno in označujejo za izdajco vsakega Hrvata in Srba, ki bi se dal v službo madjarskih tiranov, da tlač in gazi hrvatska prava.

Sprejeto na javni skupščini v St. Louis, Mo.

S. D. 31. marca 1912.

Rev. Josip Kompare,

predsednik.

Luka Šarar,

tajnik.

Baron Rauch o položaju.

Tudi bivši ban baron Rauch se je te dni izrazil o položaju na Hrvatskem, ozfoma o možnosti odprave sedanje krize. Njegovo mnenje je za nas zanimivo tem bolj, ker je precej pametno in pravilno. Pred vsem se izreka baron Rauch proti vsakemu poskusu, da bi se ustvarila nova vladna stranka, v kateri naj bi oživel zopet elementi, ki ne uživajo v hrvatski javnosti nobenih simpatij. Manje, nego kedar je danes misliti na to, da bi na Hrvatskem nastala stranka, ki bi pomenjala vskršenje stare narodne stranke grofa Khuena. Prihodnje volitve ne prinesejo nikake spremembe v sestavi sabora, ako ne sklene vlada kompromisa. Trebalo bi torej najprej najti podlago za parlamentarno vlado na Hrvatskem, da bodo videli stranke na Hrvatskem voljo merodajnih faktorjev za tako razrešitev, ki odpre poti za sporazumljeje.

Vidite, da je baron Rauch razvil precej pametne nazore. Sedaj! Sedaj, še le povdarjamo. Kako pa je bilo nedavno temu, ko je bil — on ban! Zakaj se ni tedaj ravnal po direktivah, ki jih vsebujejo njegova gornja izjava? Mari ni tudi on bagateliziral vse ustanovne svoboščine Hrvatske, mari ni tudi njegova stremjenja šla za tem, da bi si ustvaril stranko mamelukov, s katerimi bi mogel vladati — preko družih strank? Čudno vendar, kako znajo ljudje dajati dobre nasvete, ko naj bi jih izvrševali — drugi!!

Shodi N. D. O.

Shod na Frdeniču.

V nedeljo popoldne se je vršil ob veliki udeležbi javen shod krajne skupine zidarjev NDO v „Gospodarskem društvu“ na Frdeniču pri Sv. Ivanu. Shodu je predsedoval predsednik skupine zidarjev NDO tov. Pregarc, ki je v nagovoru omenjal pomen zidarske organizacije ter kritiziral delovanje socijalnih demokratov, ki potom terorizma silijo narodne zidarje v njihovo organizacijo. Raztolmačil je navzočim zidarjem, da je NDO o vsem dobro informirana in da se nobenemu ni treba bati, da bi vsled tega, ker je član NDO, izgubil delo. Nato je podelil besedo sođr. Kristofiču, ki se je prvi oglašil k besedi. Sodrug Kristofič je hvalil in povzdigoval socijalno-demokratsko organizacijo v deveta nebesa. Dejal je, da se imajo zidarji edino le socijalno-demokratski stranki zahvaliti, da se nahajajo sedaj v tako lepih in dobrih življenjskih razmerah. Širokoustil se je na dolgo in široko ter je na koncu svojega govora pozivljaval navzoče zidarje, da se pridružijo Peteanovi organizaciji — čevljarjev, pardon stavbinskih delavcev, ki potrebuje zaslonbe z ozirom nato, da peša in nima niti toliko na razpolago, da bi plačala članom (slovenskim namreč) bolniško podporo, za kar je žel od svojih pristašev aplavz, med tem ko so mu narodni zidarji, ki ne marajo sesti na te limanice, pošteno žvižgali.

Burno pozdravljen se je priglasil za besedo drž. in dež. poslanec g. dr. Otakar Rybář, ki je temeljito pobli predgovornika, ter dokazoval podrobno, kako socijalno-demokratsko delovanje le škoduje slovenskemu narodu, kako socijalni demokratje nasprotujejo delovanju narodnih strank, ki stremijo po povzdigu slovenskega, brezpravnega življa. Govornik je obširno govoril o položaju zidarjev; naglašal je, da so socijalni demokratje zato uprizarili tako gnusno gonjo proti slovenskim okoličanskim zidarjem, ker se bližajo deželnozborske volitve.

Le žal, da ni bil navzoč noben poročevalec, da nam ni mogoče obširno prinesiti zanimivih izjavanj dr. Rybářa. Na koncu govora so zborovalci burno ploskali, kar je dokaz, da jim je odkritosrčna beseda segla v srce. Odobraval so tudi socijalni demokratje. — Nato se je vršila še polemika med dr. Rybářem in Kristofičem, v kateri je Kristofič popolnoma podlegel ter pred vsem priznal, da g. dr. Rybář govori prav, a da je on grešil, č.š., da je še premlad in da kot tak ne more vsega znati. Govoril je potem še tov. Križmančič, ki je tudi prav pošteno bičal socijalne demokratje, ki slovenskega delavca — ako samostojno misli — sovražijo iz dna duše in mu slabo želijo, naka je predsednik Pregarc z apalom, da naj se vsi zidarji pridružijo skupini zi-

darjev „Narodne delavske organizacije“, za-ključil shod.

II. zlet tržaške sokolske župe

dne 16. junija 1912 na Opčinah

30 - letnica „Sokola“ v Trstu

Domače vesti.

Imenovanje. Justični minister je imenoval kazniški pristava Hugona Krokerja v Gradski za kontrolorja v mariborski kaznišnici.

Trgovinski minister je imenoval linijsko-ladijska poročnika Ernesta Seilerja in Riharda Gistettnerja za pomorska komisarja pri pomorski oblasti v IX. činovnem razredu.

Inno di San Giusto in Slovenci. Prejeli smo dopis, v katerem se dopisnik hudeje, ker je minole nedelje čul, kako je pod Sv. Križem neka okoličanska godba opetovano svirala koračnico sv. Justa. Dopisnik pripominja: „Kdor ve, kakšen izzi-valen pomen dajajo tržaški italijanski krogli tej koračnici, se ne more dovolj načuditi, da se v slovenskem sv. Križu tako navdušujejo za to koračnico“.

Je že res, da italijanski fanatiki to koračnico zlorabljajo v demonstrativne in iz-zivalne namene. Ali le — zlorabljajo. Ravno zato pa ne soglašamo mi z mnenjem gosp. dopisnika, da naj bi rečeno koračnico iz-ključali iz naših krogov in družeb. Narobe. Mi bi zahtevali nasprotno. Mi moramo tej koračnici odvzeti strup, ki ga jej dajajo naši sovražniki. Koračnica sv. Justa ni koračnica tržaških Italijanov — kamo-li le Italijanskih liberalcev —, ampak je to himna Tržačanov!! A Tržančani smo tudi Slovenci! Na to stališče se moramo vedno postavljati! Vedno moramo manifestirati svoje domovinsko pravo na tej zemlji ter afirmirati svoje ekzistenco, zahtevajoč brezpogojno in vsakem pogledu jednako ni pravno življenje z Italijani! Kakor ker si hočemo zagotoviti sogospodstvo v Trstu, si moramo usvojiti tudi himno tega mesta. Če Italijani dajajo tej kompoziciji strupa proti nam, pa parali-zujmo mi ta strup. A to dosežemo najizdat-neje s tem, da na svojih slovenskih pridobitvah javno sviramo tudi to koračnico. Za to našo trditve govori praktični efekt, ki so ga naši ljudje dosegli proti neki drugi izzi-valni in zasmehovalni pesmi: Patria di Rossetti — docet. Dolgo so se naši ljudje jezili, razgrevali in celo pretepali radi te pesmi. Potem pa so prišli na pametno misel, da so napredu predložili slovenski tekst s sloven-sko tendenco in prepevali to pesem po javnih lokalih. S tem je bil strup odvzet. Prepevanje patrie de Rossetti je začelo po-stajati redkeje in danes je skoraj več ne čujemo.

Dvojni razlog je torej, da si usvo-jimo tudi mi koračnico sv. Justa. Prvi in glavni je ta, da bomo s tem manifestirali svoje domovinsko pravo v mestu tržaškem, a drugi, da odtegnemo skladbi tisti provo-katorični protislovenski pomen, podtaknen jej od italijanskih kričavih fanatikov.

Ne imponira več! V komunikeju, ki sta ga izdala ozirom na najnovejšo fazo ita-lijanskega vseučilišnega vprašanja, nazna-njata oba italijanska državnozborska kluba, da sta globoko užaljena radi zadnjega glas-o-vanja, ali, kakor so se rogali nemški pos-lanci: tega pokopa italijanskega vseučiliš-čnega vprašanja. Očitata vladni strankam, da jim nedostaja vsake dobre volje za re-šenje tega vprašanja. Še huje pa, nego po-manjkanje vsake take dobre volje, da je ogorčil Italijane žaljivi ton v tozadevni debati.

Potem pa grozita oba italijanska kluba, da jih to glasovanje prisili v temeljito spremembo dosedanjega vede-nja. Odslej da bodo Italijani zavzemali strogo opozicijsko stališče — ob vsaki priliki in ob vsakem parlamentarnem vpraš-anju.

Kako že vzklila Schiller v „Don Car-lotu“? Stolz will ich den Spanier! Ponosna je beseda, ki so jo izrekli naši Italijani. Pa saj jim je bila beseda vsikdar ponosna tem našim italijanskim špancem! Ali dejanja, ta so bila vedno zelo — španska. Ko bi le sama beseda premikala svet, bi bili oni že prebrnili ves svet. Ali to je ravno. Ne ko-risti vedno napačati ustnice, ampak treba tudi — žvižgati! Nešetokrat so že grozili z „najstrožjo“ opozicijo, ali nikdar niso sle-dila besedi tudi primerna dejanja. In stranke poznajo to italijansko ponosno pozo s

Narodno delavstvo!

Pripravi se na do-stojno proslavo de-lavskega praznika: PRVEGA MAJNIKA!!

strahom v ozadju. Ponosno pozo ne-rodnih politikov. Zato tudi njihovo sedanje ogorčenje in njihove grožnje ne imponirajo nikomur!

Socijalni demokratje terorizirajo slovenske zidarje! Dne 23. t. m. je prišel neki mlad delavec (ima na razpolago) v Trst iskat zidarskega dela, katero je tudi našel. Ko pa je potem prišel na delo, da si kot zidar prične služiti svoj vsakdanji kruh, ga delovodja Mevlja ni pustil k delu, češ, da ni organiziran v socijalno demokra-tični stranki. — Zidarju torej ni preostajalo drugega, nego da je šel vpisat se v soci-jalno demokratično organizacijo, ako je hotel dobiti delo. Prisiljen vsled potrebe se je šel torej vpisat in je moral plačati znesek K 3. Za kaj je te 3 K plačal, niti ne ve, edino toliko mu je znano, da velja vstop-nina 1 K, katero so muzaračunali, poleg tega pa je dobil še eno znamko za 40 stot in izkaznico, ki bi potemtakem veljale 1-60 kron.

To je le eden slučaj, ki smo ga hoteli navesti. Poleg tega imamo pri rokah seznam zidarjev iz Dekani, ki tudi izjavljajo vsi, da so bili pod terorizmom prisiljeni vpisati se v socijalno demokratično organizacijo. Dalje se nam poroča, da je 26 Lonjercer-zidarjev bilo pod največjim terorizmom svo-jevoljno vpisanih za socijalne demokratje. — Od vseh strani nam prihajajo pritožbo zi-darjev proti temu nasilstvu, ki hoče ugonobi-ti slovenskega okoličana-zidarja.

Ti terorizmi so sedaj že tako na dnev-nem redu, da bomo prisiljeni marsikaj ne-čednega spraviti na dan.

Obenem pa že sedaj opozarjamo obrtno oblast kakor tudi druge pristojne činitelje, posebno pa naše deželne poslance, da tej stvari posvete več pozornosti in resno na-stopijo proti tem terorizmom. Slovenskih de-želnih poslancev je celo dolžnost, da se tukaj pobigajo za te nečuvne razmere; saj gre vendar za naše dobre slovenske okoli-čane!!

Poziv vsem sokolskim društvom za praško razstavo. Slov. Sokolska Zveza se udeležila letos sokolske razstave v Pragi in prosi, da se ji upošlje vse važnejše sokolske spomine, kakor društvene slike (fotografije domov, telovadnic, članov in telovadcev z raznih prilik), razglednice, lepša veselica vabila, brošure, ki so jih izdala posamezna društva, zletne odznake i. dr. Omenjene predmete je vpsolati čimprej na naslov: Slovenska Sokolska Zveza (razstavni od-delek) v Ljubljani (Narodni dom). — SSZ se zanaša na sokolsko točnost. Razstavni odsek bo skrbel, da bodo vsi razstavni predmeti vrnjeni nepokvarjeni.

Vsa Istra in tudi Trst! Že dolgo so se naši veliki Italijani trudili potom svojega časopisja, da bi za dan 25. aprila 1912 or-ganizirali vso Istro in Trst za to, da bi povsod zvonili na čast — novega stolpa cerkve sv. Marka v Benetkah! Človek se mora smejati tem ateistom, kako vztrajno dokazujejo potrebo splošne cerkvene demon-stracije v svoje prikriti italijanske namene! Vsa Istra in Trst naj bi proslavljala spomin na laške Benetke! Kaj ima večina Istranov od novih ali starih benečanskih stolpov, levov itd.?!

Da, ima — spomin na tlačitelje Slo-vanstva; spomin na dobo, ko je bil Slovan jetnik na galejah in tudi doma na lastni grudi. Imamo spomine, ko se je ropalo vse, kar je bilo kaj vrednega in odvažalo tja čez v Benetke! Celo naš Kras ima spomine (žal, da niso tudi Krašovce napro-sili za zvonjenje!), ker so mu Benečani oro-pali lepe gozde, pustivši nam goličave, da so mogli na slovenskih hrastih širili slavno mesto dožev.

Tržančani (med njimi skoraj polovica na ič in čič) so nabrali tudi svoto za spomin na novi stoip. Dober tek na taki italijanski — pristnosti! Istra — izuzemši morda Fla-povino — nima smisla za take italijanske želje.

Ako pa že hočejo zvoniti, naj zvonijo v proslavo dneva, ko se je Istra rešila krepk-ljev beneškega tiranstva; naj zvonijo v pro-slavo onega dne, ki ima priti — dne, ko pade v prah in pepel še ona železna pest, ki tlač našega revnega Istrana, držeč ga v suženjskih verigah, ki jih je podelovala istr-ska signorija po benečanskih nasilnežih. To naj se proslavlja med našim istrskim ljudstvom in ne morda kakih stolpov ali levov, ki jih slave naši sovragi v spomin na naše — robstvo!

Narodni delavci! Narodni železni-čarji! Prepričani smo, da se na dan prvega majnika vsi udeležite slovesne proslave na-šega velikega praznika, da manifestiramo za pravice slovenskega proletarijata ter obesem pokažemo, da smo pripravljeni vsikdar na-stopati solidarno z vsem svetovnim izko-riščanim ljudstvom.

Odbor ZJŽ.

Nove razprodaje. Od danes naprej se prodaja naš list tudi v sledečih tobakarnah: ul. Molta a vento št. 27, ul. Solitario št. 16, ul. Arcata št. 14.

Izlet na Kontovelj. Minole nedelje popoldne sem jo ubral na Kontovelj, da

Svoje zdravje

ohranite. Vaša slabost in bolečine izginejo. Vaše oči, živci, mišice in žile postanejo krepke, Vaše spanje zdravo, zopet se počutite dobro, ako r bite pravi Fellerjev fluid z znamko Elsalfluid. Poskusni tucat 5 K namreč. Izdelovalec samo lekarnar E. V. Feller, Stbica, Elsatrg št. 264 (Hrvatsko).

vidim sam, je-li res, kar trdijo nekateri, da po naši zgornji okolici ni več življenja in da vlada mrtvilo. No, ravno onega dne je končevalo pevsko društvo „Danica“ prireditelji veselico pod vodstvom domačina g. Dragotina Starca. Že velika udeležba iz domačih vasi in iz družih bližnjih krajev mi je bila v radostno presenečenje. Prostor so bili napolnjeni. Izvajanje programnih točk je bilo povsem zadovoljivo. Med vspehom je nastopilo dvakrat svetokriško pevsko društvo „Skala“ in je poveljalo vseh prirediteljev. Na prijetni zabavi, ki je sledila oficijelnemu programu, sta tudi nastopili občinstvo rečeno društvo „Skala“ in „Hajdrih“ s Proske, ki sta tekmovali v izvajanju lepih pesmi. Vsa čast torej tema društvoma, da sta se korporativno odzvali povabilu bratrskega društva „Danica“ in pokazali s tem svoje bratško čustvovanje!

Stalna razstava in kipar g. Zajec. Večini čitateljev bo znano, da sta otvorila slikar g. Vesely in kipar g. Zajec stalno umetniško razstavo na trgu Goldoni št. 6, ki naj bi se vsakih 14 dni zamenjala z novimi deli. Razstava sama pa je našla zelo malo odmeva pri tržaškem občinstvu. Ista traja že tri tedne, pa je še-le komaj prvih sto vstopnic prodanih. Obisk je torej pod vsako kritiko, da-si je tam razstavljenih 300 raznih del in zabitega precej denarja in kar je še največ: da-si stane vstopnina samo 40 stotink.

Zato pač ni čudo, da sta prireditelja razstave sama začela obupavati. — V neki zadnji notici, če se ne motimo, je bilo čitati, da namerava g. Zajec, razočaran vsled neobiska razstave, oditi v Pariz oz. sploh v tujino.

Danes pa smo izvedeli iz verodostojnega vira, da je bil g. Zajec ves pobit, ko je videl, da se slovensko občinstvo za ves ta trud niti ne zmeni in niti pogledat ne pride razstave; še več: kiparja g. Zajca že nad teden ni videti v Trstu in niti sam so-prireditelj razstave gosp. Vesely ne ve, kje je. — Mogoče je, da bi bil bolan, najbrže pa se je že od Trsta na tihem poslovil.

Cudna usoda naše umetnosti!

Opazovalec.

Vadniški učitelji — profesorji. (Odgovor na včerajšnji dopis iz učiteljskih krogov.)

Češko učiteljstvo, ki nedvomno stoji na višji stopnji nego slovensko, se poteguje za to, da dobe vadniški učitelji naslov profesorjev. Češko učiteljstvo že ve, kaj hoče.

Dopisniku včerajšnjega dopisa gotovo niso znani vzroki, ki so privedli češke tovariše-učitelje, izmed katerih službuje en del na vadnicah, da-si želijo vsaj po titelnu nazvor. Čudim se pa, da dopisnik učitelj, ki, če hoče in more, postane tudi vadniški učitelj — zavida svojim tovarišem učiteljem titel profesor. Češki deželni šolski svet je podprl to zahtevo vadniških učiteljev. — V Trstu pa se dobiva učitelj, ki je proti zahtevi učiteljstva. Morda se tržaški učitelji začnemo boriti za naslov „šulmajster“ ali „mežnar“, kar bi bilo za slovenske razmere precej prav. Sicer pa ne spada ta učiteljska zadeva v javnost. Sedaj, ko se govori v parlamentu o pragmatiki drž. uradnikov in učiteljev, ne spada v obliki včerajšnjega dopisa, najmanj pa spada v politični dnevnik. Gospod tovariš! Na svidenje v „Tovarišu“.

Na delo za družbo sv. CM! Prihodnji mesec se bodo vrstili koncerti in zabave — vse v plemenit namen, v korist GM družbe. Prva je ženska podružnica v Trstu, za njo prideta 5. Rojan in 12. Barkovlje, a 19. maja Bazovica. Provokacija, ki jo bodo morali pretrpeti Križani istega dne 19. maja s tem, da jim „Lega“ pripravi svojo veliko veselico, ne sme ostati brez odgovora. A ne morda odgovora s koli in kameni, ampak z „uma svitlim mečem“. Istega dne ne sme ostati ni eden Slovenec ali Slovenka bližnjega okraja Bazovica, da ne pride na CM slavnost ter da se svojo navzročnostjo in z malim darom domu na alter javno protestira proti nezaslišani drznosti križkih po-sili Italijanov. Bazovski rodoljubi se prav pridno pripravljajo, da poleg drugih privlačnosti uprizorijo Stoke „Meč uniforme“. Upamo, da se rečenega dne snide v Bazovici vse, kar čuti za narod in slovensko šolstvo!

„Narodna delavska organizacija“ in „Zveza jugoslovanskih železničarjev“ priredita v priliki proslave delavskega praznika prvega majnika v sredo, 1. majnika t. l. ob 9. uri dopoldne veliki manifestacijski shod v dvorani „Narodnega doma“ v Trstu. — Po shodu se bo vršil manifestacijski obhod po mestu z godbo NDO in društveno zastavo.

Popoldne ob 2. uri zbirališče pred „Narodnim domom“, odkoder bo odhod točno ob 2 in pol pop. z godbo NDO in društveno zastavo na veliki vrt kons. društva „Jadran“ pri sv. Jakobu, kjer se bo vršila velika ljudska veselica z godbo, petjem, plesom itd. Pri veselici in plesu svira godba NDO pod vodstvom g. Majcena. Sodelovalo bo več pevskih društev. Vstopnina na veselico 40 vin. za osebo, k plesu 10 vin. komad.

Razpisana mesta. Začetkom šolskega leta 1912—1913 je zasesti po eno državno prosto mesto gojenca za Primorsko na c. kr. vojaški nižji realki, c. kr. vojaški akade-

miji in c. kr. mornarški akademiji. Na c. kr. vojaški višji realki se radi pomanjkanja prostora ne sprejemajo gojenci. Prošnje je oddati do 15. maja t. l. pri c. k. namestništvu v Trstu.

Natančnejše podatke dajejo c. k. namestništvo v Trstu, c. k. namestništveni svetnik, okrajna glavarstva na Primorskem ter magistrat v Rovinju in Gorici, kakor tudi ravnateljstva primorskih srednjih šol.

Razpisana zdravniška služba. Županstvo občine Kastav je podaljšalo rok za vložitev prošnje za mesto občinskega zdravnika v Matuljih pri Opatiji do 15. majnika 1912.

Koledar in vreme. — Danes: Pegregrin, Raduna. — Jutri: Varstvo sv. Jožefa.

Temperatura včeraj ob 12. opoldne + 14.4 C°. — Vreme včeraj: jasno. Vremenska napoved za Primorsko: Vreme nestalno. Lokalni vetrovi.

Tržaška mala kronika.

K vlomu v Levijevo skladišče. Včeraj smo na kratko omenili, kako temeljito se je urezal „Piccolo“ s svojimi „temeljiti“ poročili v korakih tržaške varnostne oblasti v zadevi vloma v Levijevo skladišče v ulici della Stazione, ko je pripovedoval, da je tržaška policija zahtevala od reške varnostne oblasti, da naj počaka z zasliševanjem aretiranega Nikole Radovanovića, ne pa Radovanovića, kakor piše „Piccolo“. Toda to še ni bilo dovolj „najbolje informiranemu“ listu, kakor se „Piccolo“ imenuje tako rad, kajti v svoji včerajšnji številki je svojim prejšnjim dodal še par novih — izmišljotin.

„Piccolo“ je namreč pisal, da pripeljejo že danes, t. j. v petek, dne 26. t. m., Radovanovića iz Reke, da ga konfrontirajo z drugimi aretiranci in s trgovcem Levijem. Pristavil je celo v svoji „vsevednosti“, da pride Radovanovića v Trst še pred pol-dnevom.

In kaj je resnica? Resnica je, da je tržaška varnostna oblast službeno zaprosila — ker zahteva na izročitev dozdevnega zločina še ni rešena — da začasno prive-dejo Radovanovića v Trst, da ga konfrontirajo z drugimi aretiranci in z Levijem, kakor je tudi resnica, da do včeraj, dne 26. t. m., ni dospel tržaški varnostni oblastnik kak odgovor iz Reke.

V slučaju, da reška varnostna oblast pristane na zahtevo tržaške, tedaj se od-pelje kontrolni nadzornik tržaške policijske oblasti Karel Titz v Reko, da prevzame Radovanovića in ga privede v Trst.

To je torej čista resnica o stvari, ki pa obenem kaže, kako „zanesljiva“ so tako hvaljena „Piccolova“ poročila.

Moko so ukradli. Dne 4. marca je bil ukradeno tvrčki Giuseppe Vivante, Campo Marzio št. 10 deset vreč moke v

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici

naznanja slav. občinstvu, da je preskrbela svoje prodajalne:

v TRSTU, Via Barriera vecchia 38 in Via del Rettori 1 in v GORICI, na Starem trgu 1 (na vogalu Rabatišča)

s svežim poletnim, črnim in barvanim obuvalom ličnega kroja in dela ter finega in trpežnega usnja.

AL GRAN MERCURIO
Trst, Piazza S. Giovanni št. 1.
Velikanska zaloga oblek
za moške in dečke z bogato izbero.
Cene zelo ugodne.

Podajte se vsi

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

= vsake bolečine =

Dr. J. Čermák V. Tuscher

zobozdravnik konces. zobni tehnik

TRST

ulica della Caserma šte. 13, II. n.

Dr. Pečnik

(PETSCHNIGG)

Trst, via S. Caterina šte. 1

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni:

8 — 9 & 2 — 3 in špecialist za kožne in

-- vodne (spolne) bolezni: 11 1/2 — 1. --

ZDRAVNIK

Med. Dr. Karol Perničič

ordinira od 11—12

Trst, ulica Bonomo 3/II. (nasproti Dreherjeve pivovarne).

ALEKS. FRANC MAYER - TRST

žgalnica kave

TELEFON 1743.

Najbo jai vlr za dobivanje pečene kave.

„Slavija“

vzaj. zavarov. banka v Prazi

Rezervni fond K 53,758.285-24.

Izplačane odškodnine in kapitalije Kron 115,390.603 61.

Dividend se je doslej izpl. K 2,598.081-85.

Po velikosti druga vzajemna zavar. naše države z vseskozi slov.-narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega

življenja po najraznovrstnejih kombi-

nacijah pod tako ugodnimi pogoji,

kakor nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavar. na doživetje

in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine

proti požarnim škodam po najnižjih

cenah. Škode cenjuje takoj in naj-

kulantneje. Uživa najboljši sloves,

koder posluje.

Zavaruje tudi proti vlamu.

Dovoljuje iz čistega dobička iz-

datne podpore v narodne in občno-

koristne namene.

Glavni zastopnik v Trstu

V. CEGNAR, ulica Caserma 12,

TELEFON št. 21-47.

Žalosti potrjim srcem javljamo sorodnikom, prijateljem, znancem in vsemu našemu narodu pretužno vest, da je naš dobri oče, tast, ded itd., gospod

JOSIP GORUP pl. SLAVINSKI

vitez reda Frana Josipa, častni občan Ljubljanski in drugih občin, častni ud mnogih društev, veletržec na Reki Ltd. Ltd.

danes izdihnil svojo blago dušo v visoki starosti 79 let

Pogreb blagega, nepozabnega pokojnika se bo vršil na Reki v soboto, dne 27. t. m. ob 5. uri popoldne.

Blagopokojnika priporočamo narodu v blag in pobožen spomin.

Na REKI, dne 25. aprila 1912.

Žalujoča rodbina.

prednosti 400 K. Sum zaradi te tatvine je hotel na 30letnega dninarja Frana Sterleta, ki je Tržačan in je stanoval v ulici Petronio št. 22.

Sterleta so tedaj aretirali, a pozneje so ga zopet izpustili, ker mu niso mogli dokazati tatvine. Predvčerajšnjim pa je bil Sterle zopet aretiran, ker je nadaljna preiskava nedvomno dokazala, da je bil Sterle tisti, ki je ukradel ono moko. Sterle seveda raji.

„Trije tički“. Nikar ne mislite, da mislimo s temi „trema tički“, morda znane Stokove „Tri tičke“, ki so obšli že ves slovenski svet, ne da bi jih bili kje aretirani, o ne: to so bili vse drugi „trije tički“, ki bi jih že lažje „tri stare kragulje“, kajti „tiček“ bi bilo zanje vendar nekoliko preljubko, prenežno.

Bili so to namreč 50letni Giuseppe Ronzel (Rončelj), mož, ki ima na več straneh napisana svoja slavna dela pri c. kr. policiji in c. kr. sodišču, potem 43letni v Trstu rojeni Cesare Fanton in pa 54letni Giuseppe Zamela, kočijaž, ki ga je prinesla lahka južna sapica iz italijanske Vicenze v naše kraje. Fanton in Zanela sta pri policiji tako dobro napisana, da se je svoj čas Avstrija lepo zahvalila na njunem plodnem delovanju v svojih pokrajinah in ju je poslala nazaj tja dol v deželo divje romantike.

Našli so se torej ti trije stari in dobri znanci, pa so hoteli popraznovati svoje veselo snidenje s čašo rujnega vinca, toda glej nesreče: sežejo v žep in tu niti fika! Ali kaj! Zakaj ne bi gosliničar enkrat plačal stroške snidenja treh dobrih znancev, in zavili so jo v gostilno v ul. Valdirivo št. 14.

Tu so pili in jedli in so bili veseli, kakor se spodobi trem stari prijateljem. Račun pa je rasel s strahovito hitrostjo in končno bi bilo treba položiti na mizo petkronsko „kolo“ in še kaj zraven, in kar je bilo najnesramnejše: račun bi bilo treba tudi plačati. Toda kako boš plačal, če nisi niti vinarja v žepu!

Gostilničarji pa so trdosrčni ljudje in tudi oni v Valdirivo 14 se je malo menil za staro prijateljstvo in je poklical stražnika. Prišel je policijski inspektor Remec in je povabil prijateljsko trojico s seboj. Prav ljubo jim ni to bilo, nekoliko branili so se, a končno so se le udali. V sreči in veselju zadržani so si ostali zvesti tudi v nesreči in žalosti. Da, da pravo prijateljstvo se, kakor zlato v ognju, skuša v nesreči, posebno pa tedaj, če je ta nesreča v c. kr. policaji uniformi.

Naše gledališče.

Gostovanje podružnice zagrebškega gledališča.

Zaradi raznovrstnosti repertoira in na željo občinstva odločila se je uprava Kr. hrv. zem. gledališča iz Zagreba, da spremeni prijavljen svoj program in sicer na način, ki gotovo zadovolji vsakogar.

Nocoj bomo videli prvič na našem odru delo odličnega srbskega humorista Branišlava Nušića, ki je gotovo danes najboljši slovanski komediograf. Njegova po vsem slovanskem svetu zelo priljubljena komedija

„SVIJET“

ki jo danes uprizori hrv. zem. gledališče, je najboljša humoristična delo in nadkriljuje marsikatero delo tujih avtorjev. V tej igri razpravlja avtor na duhovit način, kam morejo privedi razna opraviljanja — ljudi — eno celo rodbino, ki je srečno živela, dokler ni odprla svojih durí svetu (ljudstvu), ki jo potem z raznim govorčenjem spravljajo na kant. Krepko je zagrabil avtor v življenje in nam podal prave življenske tipe, ki jih srečavamo vsak dan v življenju. Velik moralni uspeh „Hasanaginice“ nam daje dovolj jamstva, da bo tudi ta komedija imela velik uspeh.

Vstopnice se dobivajo preko dneva v Slovanski knjigarni Josipa Gorenjca, zvečer pri blagajni. Predstava se vrši v abonementu kot druga predstava.

P. n. Gospodje abonenti lahko danes in jutri pri blagajni plačajo abonement.

Želeti bi bilo, da bi zagrebška družba izdajala posebne znižane dijaške vstopnice in s tem omogočila dijaštvu udeležbo pri predstavah, ki je sicer dijaštvu zaradi previsoke stopnine nemogoča.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Zvon“ na Opčinah priredi jutri v nedeljo, 28. t. m. v sokolski telovadnici igro „Bucek v strahu“ in šalo-igro s petjem „Student Janez“. Začetek ob 4:30 pop.

„Tržaška sokolska župa“. Jutri v nedeljo, dne 28. t. m. ob 8:30 se vrši v telovadnici „Sokola“ v Trstu seja župnega odbora. Dnevni red:

- 1.) Zadnje župne volitve;
- 2.) Slučajnosti.

Pevsko društvo „Trst“. — Naznanja vsem svojim pevcem in pevkam, da bo v torek ob 8. zvečer (pred pevsko vajo moškega zbora) pogovor glede izleta 1. maja v Sežano. Odhod ob 7. zjutraj.

Moška podružnica sv. CM v Rojanu vabi gg. pevce in pevke danes ob 8. zv. k pevskim vajam za mešane zbor.

Telovadno društvo „Sokol“ v Škedenju naznanja, da priredi jutri, v nedeljo dne 28. t. m. pešizlet v Boljunc in sicer za naraščaj. Zbirališče na vrtu „Ciril Metodove podružnice“ v Škedenju. Odhod točno ob 9. uri zjutraj. Prihod okolo 6. ure zvečer. Kosilo v Boljuncu.

Nadalje javlja, da se vrši prvi društveni pomladanski pešizlet dne 12. maja v kroju in sicer v Osp. Odhod ob 1. uri pop. Zbirališče pri Gosp. društvu.

Pozivlja se vse brate telovadce in tudi one netelovadce, kateri imajo kraj, naj se udeležujejo redovnih vaj, katere se vrše vsaki četrtek ob 8:30 v društveni telovadnici. Bratom, kateri se ne bodo udeleževali redovnih vaj, se — po sklepu župnega voditeljskega zbora — ne bo dopustilo nastopiti toliko pri župnem izletu, kolikor tudi pri drugih prireditvah.

Na zdar!

Nar. del. organizacija.

— „Narodna delavska organizacija“ v Trstu sklicuje za danes 27. t. m. ob 7. zvečer društven shod v „Gospodarskem društvu“ v Škedenju.

Delavci! Shod je velikega pomena, zato se ga udeležite vsi do zadnjega.

— Skupina zidarjev NDO sklicuje za nedeljo, 28. t. m. ob 6. zvečer sestanek v gostilni „Nardin“ pri sv. Mariji Magdaleni Spodnji.

— Centralni odbor NDO vabi odbornike vseh skupin na sestanek, ki se vrši v ponedeljek, 29. t. m. ob 8 zvečer v prostorih NDO ul. Sv. Frančiška št. 2.

— Plesni venček, ki ga je priredila skupina slovenskega ženstva NDO dne 21. t. m. je, bil eden najlepših in tudi najbolje obiskan; velika dvorana NDO je bila docela polna. Četvrtko je plesalo nad 80 parov kakor tudi druge najnovejše plesne pod vodstvom g. Frana Bonana. Posebna zahvala gre plesovodji Franu Bonanu za njegovo spretno vodstvo in trud, ki ga ima s plesalci. Vodstvo NDO.

— Narodna delavska organizacija v Trstu sklicuje za danes, 27. t. m. ob 7 zv. društven shod v prostorih „Gosp. društva“ v Škedenju.

— Osrednji odbor NDO vabi odbornike vseh skupin na sestanek, ki se vrši v ponedeljek, 29. t. m., ob 8 zvečer v društvenih prostorih ul. Sv. Frančiška št. 2.

— Jutri 28. t. m. društveni ples NDO v društveni dvorani ul. Sv. Frančiška št. 2.

— Urad NDO pri Sv. Jakobu bo danes, 27. t. m., odprt od 4 do 8 zvečer.

— Odbor NDO izreka najprisrčnejšo zahvalo pevskega društva „Velesila“ za sodelovanje pri veselici ob priliki izleta NDO v Škedenju.

DAROV!

— V posvečenje spomina Josipa viteza Gorupa pl. Slavinjskega je daroval dr. Matej Pretner K 20 za družbo sv. Cila in Metoda.

Včerajšnji izkaz ge. Ivke Mihelič treba popraviti dar g. M. Pally K 10 — in ne K 2 —. Konečna svota K 72 — je pravilna.

Mali oglasi

Lepa hiša z dvema stanovanj, obširnem vrtom, vodo, svinjakom, pripravo za kokeši z okrašenim dvoriščem, se odda v najem za leto ali pa na več let v Koculu. Cena 1000 K letno. Zgledati se: Antončič, ulica Gatteri št. 48.

Iščem pestunjo za svojega otroka, staro 14 do 15 let. Ulica Petronio 2.

Ako želite jesti vedno dobro testenino zahtevajte samo ono iz tovarne

EMILIO KOČEVAR

v Trstu, ul. Vittorino da Feitro 3 uhod v ul. Casimiro Donadoni.

Berson
GUMI PODPETNIKI

trpežni, lahki in elegantni ter najcenejši.

Podpisani, večletni ravnatelj tvrdke BUTTI v Barrieri, naznanja slavnemu občinstvu, da je prevzel

trgovino manifakturn. blaga

(prej PEKIČ)

Trst — ulica Barriera vecchia šte. 37 — Trst

Odpri se bo ta trgovina danes, soboto, 27. aprila popolnoma preskrbljena z vsakovrstnim blagom po najnižjih in konkurenčnih cenah. — Nadejajoč se obilnega obiska, udani

Ivan Oklobzia
bivši agent tvrdke BUTTI v Barrieri.

Lepa prilika! V lepem kraju na Primorju skem se iz proste roke prodaja lepo veleposelstvo, obstoječe iz nove lepe hiše, novih gospodarskih poslopij s približno 200 orali nji, travnikov in gozda. Približno 1400 sežnjav drv Lasten lov. Primerno tudi za letovišče. Cena po dogovoru. Pisma na Inzeratni oddelk Edinosti pod šte. 891.

Kočija za štiri osebe močna, s streho in svetilko, prodaja se za kron 400. — Ulica Chiozza št. 43.

Obdelano zemljišče 4000 sežnjav s hišico pri Doljuju se prodaja za 12.000 kron. Naslov pove Inzeratni oddelk Edinosti.

Penzionisti! Prilika v. novo dozdana v najlepši, mirni legi Gorice, 10 min izven mesta ob želez. progi, 3 sobe, kuhinja, veranda, klet, pralnica, kopalnica, izvorna voda, obširen sadni vrt (1200 m²) je na prodaj. Pojasnila pri fotografu Jerkiču. Trst, via della Poste 10 837

Imam veliko množico izvrstnega vina in sicer: Kraški teran, prosekar, belo vipavsko in tudi doma napravljeno s kupljenega dobrega grozja. Istrsko vino. Prodaja se na drobno in tudi od 56 l naprej na debelo po zmernih cenah. Ujudno se priporoča R. Malalan na Opčinah.

Ženska šivilja se priporoča slovenskemu občinstvu. — Trst, ulica della Guardia št. 31, II n. Amalija Pestelj. 845

Josip Stofa mizararski mojster, Trst, ulica Belvedere šte. 8 in v Trstu je vsakovrstna mizararska del.

Broj 1702/12 ad.

Obavjest.

Ovostranim natječajem od 5. aprila 1912. broj 1702 bilo je razpisano mjesto občinskog lječnika sa sjelom u Matuljima ili u blizini i odredjen bio je rok na podnešenje molba do 1. maja 1912.

Občinsko zastupstvo u svojoj sjednici od 23. aprila 1912. produljilo je taj rok do 15. maja 1912., što se ovime natjecateljima za to mjesto daje do znanja.

Glavarstvo občine

Kastav, dne 5. aprila 1912.

Načelnik: Jelušić.

Prodaja govejeg mesa

iz Srbije

V TRSTU. — Centrala v ulici Giosue Carducci št. 3 (občinski paviljon).

TELEFON št. 2567.

Podružnica pri Sv. Jakobu, ul. Pozzo 20.

Prodaja se meso po sledećih cenah:

Sprednji deli s prilogo od K 148—164

Zadnji " " " K 180 204

Zadnji " brez kosti K 252

Vedno na razpolago sveža teletina, jagnjetina in kuretnina I. vrste.

TASSAMETRI AUTOMOBILI TRIESTINI

družba z o. z.

— Trst — ulica Tiziano Vecellio šte. 3. — Telefon šte. 250. —

Izleti na vse kraje

in varne. — Cene zmerne po dogovoru.

z avtomobilskimi žardinijerami s 12 prostori, avtomobilske kočije odprte in zaprte, elegantne, solidne

Gualtiero Cozzio

Passo San Giovanni 2 in Torrente 15 (nasproti Chiozzi) Trst

PRVA brusarska

DELAVNICA

za električni motor.

Bogat izbor škarij

brivnih britve,

nožev itd. itd. itd.

Brušenje vsakovrstnih rezil in strojev

za striženje las.

— Nizke cene —

JOSIP VATOVEC - Trst

ul. Sette Fontane 834 (vogal Donadoni)

priporoča cenj. občinstvu svojo

pekarno in sladčičarno

v kateri prodaja vs dan svež kruh in sladčice

vse izdelano z zdravstvenim elektr. strojem.

Vsakrštni pečenci, biscolini